

βεως, τοῦ μαλλίου ἐνθ' ἄν. : Παροιμ. Ἀκαμάτρα κροκνδοῦ, τὸ σκουλλὶ τὸ μῆνα γνέθει, τ' ἀποκρόκνδο τὸ χρόνο Παξ. Συνών. κροκνδα.

ἀποκρόμμυδο τό, ἀμάρτ. ἀποκρόμι'δο Μύκ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ οὐς. κρομμύδι.

Μικρόν, ἀτροφικὸν κρόμμυον.

ἀπόκρουμα τό, Μακεδ. (Δεσπότης.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκρούω.

Τὸ δι' οὗ ἀποκρούεται βάσκανος ὀφθαλμὸς (μικρὸς ἀρτίσκος ψημένος εἰς τὴν ἀνθρακίαν, συνερραμμένος μετὰ μικροῦ νομίσματος εἰς τὸ δισάκκι τοῦ γεωργοῦ τὸ περιέχον τὸν σίτον, μὲ τὸν ὁποῖον πρόκειται νὰ ἀρχίσῃ τὴν σποράν).

ἀποκρούω ἀμάρτ. ἀπουκρούον Μακεδ. (Σισάν.) ἀπουκρούγον Μακεδ. (Σισάν.) ἴπουκρούζω Κύπρ. Μέσ. ἀπουκρούουμι Μακεδ. (Φιλ.) ἴπουκρούγουμι Θεσσ. (Καλαμπάκ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. κρούω. Πβ. καὶ ἀρχ. ἀποκρούω.

1) Κρούω, βάλλω, κτυπῶ τινα διὰ τοῦ βασκάνου ὀφθαλμοῦ, βασκαίνω Θεσσ. (Καλαμπάκ.) Μακεδ. (Σισάν. Φιλ.): Ἐχ' πουλὺ καλὸ μάτ', ἅμα σὶ ἰδῇ, σὶ ἀπουκρούει Σισάν. Ἡ νύφ' ἀπουκρούχτι 'ς τοῦ χουρὸ αὐτόθ. Φτύσ' του νὰ μὴν ἀπουκρουχτῇ αὐτόθ. Ἰπουκρουγμένον 'νι τοῦ πιδὶ Καλαμπάκ. 2) Ἐπὶ πλύσεως ἐνδυμάτων κττ., κτυπῶ τὸ πλυνόμενον ἐπὶ τῆς λιθίνης πλύστρας πρὸς καθαρισμὸν Κύπρ.: Ἐπούκρουσες τὸ ροῦχον τὸ ἔσπασες τὰ κουμπιά του. Ἰπουκρούζει τὰ ροῦχα δυνατά. Πούκρουσ' τὰ σετόνια.

ἀποκρυαίνω Χίος ἴπουκρυαίνω Κύπρ. ἀποκρυγαίνω Κρήτ. ἴπουκρυγαίνω Κρήτ.

Τὸ μεσν. ἀποκρυαίνω. Ὁ τύπ. ἀποκρυγαίνω ἐν Ἑρωφίλ. πρῶξ. Δ στ. 136 (ἐκδ. ΣΞανθοῦδ.)

Α) Κυριολ. 1) Καθίσταμαι κρύος, ἀποβάλλω τὴν θερμότητα, ἀποψύχομαι Κρήτ. Χίος: Ἐποκρύανε τὸ φαεῖ Χίος Ἐποκρυγιάνα δὰ πόδια του σὰ δοῦ ἀποθαμένον Κρήτ. Ἀλλάξετε τὸν ἀποθαμένο, γιατί δ' ἀποκρυγιάνη καὶ δὰ ξυλώσῃ αὐτόθ. Συνών. κρυώνω. 2) Αἰσθάνομαι ρίγος ἔνεκα φόβου, δειλιῶ, ἀποδειλιῶ Κρήτ. Κύπρ.: Ἐποκρύανεν 'πὺν τὸν φόον του Κύπρ. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἑρωφ. ἐνθ' ἄν. «μὰ δῶ θωρῶ τὸ βασιλγὸ περίσσα θυμωμένο, | νὰ τοῦ σιμῶσω χάνομαι καὶ ὅλος ἀποκρυγαίνω».

Β) Μεταφ. 1) Γίνομαι ἀπρόθυμος, ἀποθαρύνομαι, ἀπογοητεύομαι ἐνθ' ἄν. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Μαχαιρ. 1,344 (ἐκδ. RDawkins) «ἀποκρυάναν ὡς γοιὸ νὰ εἶχαν τσακιστὴν». Καὶ μετβ. ἀπογοητεύω τινὰ Κρήτ.: Ἐγάλα ἀηγε, μὰ τὰ λόγια τοῦ κόσμου τὸν ἐποκρυγιάναγε. 2) Μαραίνομαι, ἐλαττοῦμαι ἐνθ' ἄν.: Ἐποκρύγιαν' ἡ-ῖ-ῖ-ῖ σου Κρήτ. Πβ. ἀποκρυανίσκω.

ἀποκρυανίσκω Πελοπν. (Μάν.) ἴπουκρυανίσκω Κύπρ. —Δλιτέρτ. Τζιμπρ. τραοῦδ. 2,42 ἴπουκρυανίσκω Κύπρ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. κρυανίσκω.

1) Ἀποβάλλω τὴν θερμότητα, καθίσταμαι κρύος ἐνθ' ἄν.: Ἰπουκρυγανίσκουν τὰ πόδια του τὸ 'εν-νὰ πεθάνῃ Κύπρ. || Φρ. μεταφ. Ἀποκρυανίσκει ἡ πάδα του (κρυώνει τελείως ἡ ράχis του. Ἐπὶ τοῦ ἀποβαλόντος τὸν προστάτην, τὸ στήριγμά του) Μάν. 2) Μεταφ. μαραίνομαι, ἐλαττοῦμαι Κύπρ. —Δλιτέρτ. ἐνθ' ἄν.: Ποίημ.

Μὲ τὰ τραοῦδικα ὀφτῶναι, Θέ μ', ἡ τδοιλὰ μεινίσκει

τῷ ἀγάπῃ 'ς τ' ἀτυβέρητον σπῖτιν ἴπουκρυανίσκει

Δλιτέρτ. ἐνθ' ἄν.

Πβ. ἀποκρυώνω.

ἀποκρύβω Κάρπ. κ.ἀ. ἀπουκρύβον Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀποκρύπτω.

Κρύπτω τι ἀπὸ τινος, ἀποκρύπτω, δὲν φανερώνω: Μέναν δὲν ἤξιρι νὰ μὴ καλέσ', γιατί μ' ἀπόκρυν' ἡ μητρυνιά μ' Αἰτωλ. || Ἄσμ.

Μῆε κ' ἐρνήστηκέ του το μῆε κ' ἐπόκρυνέ το Κάρπ.

ἀπόκρυος ἐπίθ. Ζάκ. ἀπόκρυος Νάξ. κ.ἀ.

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπίθ. κρύος.

Ὁ ἐντελὴς κρύος, ὁ ἀποψυχθεὶς ἐνθ' ἄν.: Φρ. Κρύος κὶ ἀπόκρυος (ἐπὶ νεκροῦ ἀποψυχθέντος) Νάξ.: Ἄν ἔφαγα 'γὼ τὸν κρύο σου, κρύος κὶ ἀπόκρυος νὰ μείνω! (ὄρκος λογοπαικτικὸς) αὐτόθ.

ἀπόκρυφα ἐπίρρ. Ἡπ. (Κοπάν.) Θράκ. Πόντ. (Κερασ. Οἶν.) κ.ἀ. ἀπόκρυφα Κρήν. Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. ἀπόκρυφος.

Κρυφίως, λάθρᾳ ἐνθ' ἄν.: Τὴν πῆραν ἀπόκρυφα Κοπάν. || Ἄσμ.

Καὶ τὸν καλὸ της φώναξε κὶ ἀπόκρυφα τὸ λέγει Θράκ.

Ξένε, σὲ κλαίει ἡ ξενιτειά, ξένε, σὲ κλαίν τὰ ξένα κὶ ἀπόκρυφα σὲ κλαίω κ' ἐγὼ, κρυφ' ἀπὸ τοὺς γειτόνους ἄγν. τόπ. Συνών. ἀντίκρυφα, κρυφά, μυστικά.

ἀποκρυφιάζω Θράκ. (Κασταν. Μυριόφ. Σηλυβρ. Τζετ.) Μέσ. ἀποκρυφᾶσκουμι Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Χαλδ.) Ἐκ τοῦ ἐπίρρ. ἀπόκρυφα.

1) Διαλανθάνω, διαφεύγω τὴν προσοχὴν τινος Θράκ. (Κασταν. Μυριόφ. Σηλυβρ. Τζετ.): Μὲ ἀποκρυφῖασε κ' ἔκαμε αὐτὸ κ' ἐκεῖνο Μυριόφ. Σὰ τὴ μιλήσης μὲ θυμὸ, σ' ἀποκρυφιάζ' καὶ τρώγει τὰ ροῦχα Κασταν. Μιὰ μέρα τὸν ἀποκρυφῖασε κ' ἔβαλε τὸ χέρι τ' ἄνω 'ς τὴ λάσπη Τζετ. 2) Μέσ. ἀποκρύπτομαι, γίνομαι ἀόρατος, ἀφανὴς Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Χαλδ.): Ἀμον ντὸ ἐπεκρυφᾶσταν ἄσ' 'ς ἀθρώπ'ς, ἐρχίνεσεν νὰ φεύ' Χαλδ. Ἐπεκρυφᾶσταν κ' ἔκ'σεν ντὸ εἶπαν (ἤκουσε τὸ τί εἶπαν) αὐτόθ.

ἀποκρύφιασμα τό, ἀμάρτ. ἀποκρυφῖασμαν Πόντ. (Σάντ.) ἀποκρυφᾶσμαν Πόντ. (Κερασ.) ἀποκρυφᾶγμαν Πόντ. (Κερασ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκρυφιάζω.

Τὸ νὰ ἐνεργῇ τις ὡς ἀποκεκρυμμένος.

ἀπόκρυφος ἐπίθ. λόγ. σύνηθ. ἀπόκρυφος Κέρκ. Κρήτ. ἀπόκρυφος Κρήτ.

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀπόκρυφος.

1) Ὁ ἀποκεκρυμμένος, μυστικός: Ἐκαρτέρουνε κάτω 'ς ἕνα ἀπόκρυφο μέρος Κέρκ. —Ποιήμ.

Μὲ περηφάνεια ἀπόκρυφη πλακώνει 'ς τὸ πλευρό μου ΑΒαλαωρ. Ἔργα 2,191

Ἐνοιωθα ἀπόκρυφη χαρά, ἐνοιωθα περηφάνεια αὐτόθ. 147

Κᾶποιος διαβάτης μὲ καιρὸ διαλάλησε μιὰ μέρα

ὅτι 'ς ἀπόκρυφην ἐρ'μῖαν εὔρε χρυσὴ φλογέρα

Κρυστάλλ. Ἔργα 1,207. 2) Τὸ οὐδ. ἀπόκρυφα τά, ὡς οὐς. τὰ μυστικά, τὰ μὴ κοινολογούμενα, ἀπόρητα: Ποίημ.

Γιὰ σὲ δὲν ἔχω ἀπόκρυφα κ' εἶσαι πνευματικὸς μου

ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3,363

ἀποκρύωμαν τό, Πόντ. (Χαλδ.) ἀπόκρωμαν Πόντ. (Τραπ.)

Ἐκ τοῦ ρ. ἀποκρυώνω.

Ὀλίγη ψῦξις θερμοῦ τινος ἢ ζέοντος ἐνθ' ἄν.: Τῇ φαγεῖ τ' ἀποκρύωμαν ἀναμένω (περιμένω νὰ κρυώσῃ λίγο τὸ φαγητόν) Χαλδ.

